Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali
Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija

2023/0273(NLE)

2.4.2024

***

ABBOZZ TA' RAKKOMANDAZZJONI

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-ħruġ tal-Unjoni mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija
(06509/2024 – C9-0059/2024 – 2023/0273(NLE))

Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali
Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija

(Proċedura b'laqgħat konġunti ta' kumitati – Artikolu 58 tar-Regoli ta' Proċedura)

Rapporteurs: Anna Cavazzini, Marc Botenga

Magħquda fid-diversità

Tifsira tas-simboli użati

*	Proċedura ta' konsultazzjoni
***	Proċedura ta' approvazzjoni
***I	Proċedura leġiżlattiva ordinarja (l-ewwel qari)
***II	Proċedura leġiżlattiva ordinarja (it-tieni qari)
***III	Proċedura leġiżlattiva ordinarja (it-tielet qari)

(It-tip ta' proċedura jiddependi mill-bażi legali proposta mill-abbozz ta' att.)

WERREJ

Paġna

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEĠIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW...........5

NOTA SPJEGATTIVA 6

ANNESS: ENTITAJIET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEURS IRĊEVEW KONTRIBUT MINGĦANDHOM 8

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEĠIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-ħruġ tal-Unjoni mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija
(06509/2024 – C9-0059/2024 – 2023/0273(NLE))

(Approvazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill (06509/2024),

– wara li kkunsidra l-Karta Soċjali Ewropea, iffirmata f'Liżbona fis-17 ta' Diċembru 1994, u b'mod partikolari l-Artikolu 47 tagħha,

– wara li kkunsidra t-talba għall-approvazzjoni mressqa mill-Kunsill f'konformità mal-Artikoli 194(2) u 207(4), l-ewwel subparagrafu, u l-Artikolu 218(6), it-tieni subparagrafu, il-punt (a)(v) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (C9-0059/2024),

– wara li kkunsidra l-Artikolu 105(1) u (4) u l-Artikolu 114(7) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra d-deliberazzjonijet konġunti tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija skont l-Artikolu 58 tar-Regoli ta' Proċedura,

– wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u l-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija (A9-0000/2024),

1. Jagħti l-kunsens tiegħu għall-ħruġ tal-Unjoni mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija;

2. Jagħti struzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex tgħaddi l-pożizzjoni tiegħu lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u tal-Partijiet Kontraenti tat-Trattat tal-Karta tal-Enerġija.

NOTA SPJEGATTIVA

It-Trattat tal-Karta tal-Enerġija (TKE) huwa ftehim kummerċjali u ta' investiment multilaterali applikabbli għas-settur tal-enerġija, li ġie ffirmat fl-1994 u li daħal fis-seħħ fl-1998. L-Unjoni Ewropea hija Parti Kontraenti għat-TKE, flimkien mal-Euratom, it-23 Stat Membru tal-UE, kif ukoll il-Ġappun, l-Iżvizzera, it-Turkija u l-biċċa l-kbira tal-pajjiżi mill-Balkani tal-Punent u tal-eks USSR, bl-eċċezzjoni tar-Russja u tal-Belarussja li ffirmaw il-ftehim fl-1994 iżda qatt ma rratifikawh.

Ħdax-il Stat Membru (il-Ġermanja, Franza, Spanja, in-Netherlands, l-Italja, il-Polonja, is-Slovenja, il-Lussemburgu, id-Danimarka, l-Irlanda, il-Portugall) u r-Renju Unit, li jirrappreżentaw aktar minn 70 % tal-popolazzjoni Ewropea, diġà ddeċidew li joħorġu mit-TKE. Il-ħruġ tal-UE huwa l-pass loġiku li jmiss.

It-TKE huwa t-trattat ta' investiment l-aktar użat mill-korporazzjonijiet multinazzjonali biex jieħdu azzjoni legali kontra pajjiżi u n-numru ta' każijiet ta' soluzzjoni ta' tilwim bejn investituri u stati (ISDS) qed jiżdied kull sena. Sal-1 ta' Diċembru 2023, kien hemm 162 każ magħruf ta' arbitraġġ dwar investimenti mibdijin skont it-Trattat tal-Karta tal-Enerġija, li madwar 70 % minnhom huma każijiet ta' arbitraġġ dwar investimenti intra-UE bbażati fuq it-TKE; Numru dejjem akbar ta' proċedimenti legali qed ikunu mmirati lejn miżuri ambjentali.

Ix-xjenzjati wissew ripetutament li l-evitar ta' kriżijiet klimatiċi severi se jirrikjedi l-aċċellerazzjoni tal-eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili u tranżizzjoni rapida lejn l-enerġija rinnovabbli. Il-protezzjoni tal-investimenti fil-fjuwils fossili fil-qafas tat-TKE hija f'kunflitt dirett mal-ħtieġa ta' tbegħid mill-politiki dwar il-faħam, iż-żejt u l-gass u politiki klimatiċi oħra. It-TKE ppermetta lill-korporazzjonijiet multinazzjonali tal-fjuwils fossili jieħdu azzjonijiet legali kontra gvernijiet Ewropej li implimentaw politiki mmirati lejn l-eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili jew l-avvanz ta' tranżizzjoni tal-enerġija ġusta. Kawżi riċenti juru li t-TKE mhux biss ifixkel l-azzjoni klimatika iżda jfixkel ukoll il-kapaċità tal-Istati li jinnavigaw il-kriżi u t-tranżizzjoni tal-enerġija. Fl-2021, id-ditti tal-faħam Ġermaniżi RWE u Uniper talbu EUR 2.4 biljun f'danni mingħand il-gvern Olandiż rigward l-iskadenza tiegħu tal-2030 għall-eliminazzjoni gradwali tal-faħam. Fl-2022, l-Italja ġiet ordnata tħallas lill-kumpanija Ingliża taż-żejt Rockhopper EUR 250 miljun f'kumpens għad-deċiżjoni tagħha li tipprojbixxi żviluppi taż-żejt offshore tul il-kosta, prattika li ġiet iddenunzjata mill-komunitajiet kostali Taljani. U, f'Novembru 2023, il-kumpanija taż-żejt Klesch Group Holdings Limited ħadet passi legali kontra l-UE, kontra l-Ġermanja u kontra d-Danimarka għal mill-inqas EUR 95 miljun fuq taxxi fuq profitti straordinarji mhux mistennija introdotti skont ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/1854 biex jiġi mitigħieled l-impatt ekonomiku ta' prezzijiet għoljin tal-enerġija.

Il-ħruġ propost tal-UE mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija huwa riżultat ta' snin ta' mobilizzazzjoni minn diversi assoċjazzjonijiet biex joħorġu minn trattat li jipproteġi l-interessi finanzjarji ta' korporazzjonijiet multinazzjonali tal-fjuwils fossili għad-detriment tal-awtonomija regolatorja u ta' tranżizzjoni effettiva tal-klima soċjali. Fl-2021, aktar minn miljun (1) ċittadin Ewropew talbu lill-pajjiżi tal-UE "joħorġu mit-TKE". L-attivisti klimatiċi, it-trade unions, ix-xjenzjati, l-akkademiċi, u numru kbir ta' movimenti soċjali ngħaqdu flimkien biex jesponu l-perikli ta' dan it-trattat u ripetutament talbu lill-pajjiżi joħorġu minnu. Barra minn hekk, il-Parlament Ewropew talab il-ħruġ mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Novembru 2022 dwar l-eżitu tal-modernizzazzjoni tat-Trattat tal-Karta tal-

Enerġija.

Fin-nuqqas ta' kwalunkwe aġġornament sostanzjali tat-TKE mis-snin 90, inbeda proċess ta' modernizzar f'Novembru 2018 biex jiġi allinjat mal-prinċipji tal-Ftehim ta' Pariġi, mar-rekwiżiti tal-iżvilupp sostenibbli u mal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, kif ukoll ma' standards moderni ta' protezzjoni tal-investimenti.

Madankolliu, it-test propost tat-TKE modernizzat jonqos milli jallinja mal-Ftehim ta' Pariġi[1], mal-Liġi Ewropea dwar il-Klima[2], jew mal-objettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew[3]. Il-modernizzazzjoni tonqos ukoll milli tikkonforma mal-elementi ewlenin tar-riżoluzzjoni tal-PE tat-23 ta' Ġunju 2022 dwar il-futur tal-politika ta' investiment internazzjonali tal-UE, li ddikjarat li t-TKE għandu "jipprojbixxi immedjatament lill-investituri tal-fjuwils fossili milli jfittxu lill-partijiet kontraenti biex isegwu politiki li jeliminaw gradwalment il-fjuwils fossili f'konformità mal-impenji tagħhom skont il-Ftehim ta' Pariġi". It-TKE modernizzat naqas ukoll milli jikkonvinċi maġġoranza kwalifikata tal-Istati Membri fil-Kunsill, u għalhekk l-UE ma rċevietx mandat biex tkompli bl-adozzjoni tal-modernizzazzjoni fil-Konferenza tal-Karta tal-Enerġija ta' Novembru 2022.

Barra minn hekk, sakemm l-Unjoni Ewropea għadha membru tat-TKE, xorta waħda jistgħu jittieħdu passi legali kontra l-Istati Membri tal-UE li diġà telqu mit-TKE jekk isegwu l-politiki tal-UE.

Għalhekk, ir-Rapporteurs iqisu li ma hemmx għażla li Parti tibqa' Parti Kontraenti għat-TKE u jilqgħu l-proposta tal-Kummissjoni dwar il-ħruġ tal-Unjoni mit-Trattat tal-Karta tal-Enerġija.

Ir-Rapporteurs jistiednu lill-Kummissjoni tkompli tippromwovi ħruġ koordinat tal-Istati Membri kollha sabiex tillimita l-effetti negattivi tal-klawżola ta' estinzjoni u tipprevjeni t-tilwim intra-UE b'mod effettiv.

Ir-Rapporteurs jappellaw lill-Kummissjoni biex tkompli bl-isforzi tagħha biex tilħaq ftehim mal-Istati Membri dwar ftehim reċiproku li jikkodifika l-interpretazzjoni li t-TKE ma japplikax u ma kienx maħsub li japplika għal tilwim bejn Stat Membru u investitur ta' Stat Membru ieħor li jikkonċerna investiment magħmul minn dan tal-aħħar fl-ewwel Stat Membru. Barra minn hekk, jistiednu lill-Kummissjoni tikkomunika mal-pajjiżi sħab u tipproponi ftehim ieħor li jippermetti n-newtralizzazzjoni tal-klawżola ta' estinzjoni fuq bażi reċiproka mill-partijiet kontraenti tat-TKE mhux tal-UE li lesti li joħorġu.

---

[1] Ftehim adottat fil-21 Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima f'Pariġi fit-12 ta' Diċembru 2015 (il-Ftehim ta' Pariġi)

[2] Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima")

[3] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew (COM(2019)0640)

ANNESS: ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEURS IRĊEVEW KONTRIBUT MINGĦANDHOM

Skont l-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-rapporteur Anna Cavazzini u r-rapporteur Marc Botenga jiddikjaraw li rċevew kontribut mill-entitajiet jew mill-persuni li ġejjin fit-tħejjija tal-abbozz ta' rapport:

Tabella 1. Kontribut riċevut minn Anna Cavazzini

Entità u/jew persuna
Climate Action Network Europe (CAN Europe)
DĠ ENER, Il-Kummissjoni Ewropea

Tabella 2 Kontribut riċevut minn Marc Botenga

Entità u/jew persuna
Climate Action Network Europe (CAN Europe)
Friends of the Earth Europe

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taħt ir-responsabbiltà esklużiva tar-rapporteurs.